

Aan algemeen bestuur 4 maart 2024

Adviesnota

Datum	23 januari 2024	Portefeuillehouder	E.W.J. den Hertog
		bestuurlijk	
Documentnummer	1779337/1779338	Portefeuillehouder	K.J. van den Belt
		WMT	
Projectnummer		Bestuursprogramma	Bestuur en belastingen
Bijlage(n)	7	Opdrachtgever	
		Opsteller	
Onderwerp	Zienswijze ontwerpbegroting 2025 van Het Waterschapshuis		

Voorstel

1. Kennis te nemen van de *geactualiseerde begroting 2024* en *ontwerpbegroting 2025* van Het Waterschapshuis (HWH).
2. In te stemmen met het verhogen van de meerjarenraming 2025 met € 347.555 t.b.v. de dekking van autonome kostenstijgingen en deelname van WSVV aan extra noodzakelijke samenwerkingsprojecten binnen HWH.
3. Akkoord te gaan met het indienen van een zienswijze, zoals verwoord in de concept zienswijzebrief.

Inleiding

Waterschap Vallei en Veluwe heeft een ambitieuze I-visie. Het Waterschapshuis (HWH) is een gemeenschappelijke regeling van de waterschappen t.b.v. samenwerking rond digitaliserings- en informatievoorzieningsvraagstukken van de sector waterschappen. Het waterschapshuis levert voor ons waterschap een belangrijke bijdrage aan het realiseren van onze I-visie. Het algemeen bestuur heeft bij de vaststelling van de I-visie van ons waterschap opgeroepen zo veel mogelijk samen te werken binnen het construct van HWH.

Eind 2023 zijn de *geactualiseerde begroting 2024* en de *ontwerpbegroting 2025* ontvangen van HWH. In dit advies voorstel ligt de *ontwerpbegroting van Het Waterschapshuis 2025* ter zienswijze voor aan ons Algemeen bestuur. De *geactualiseerde begroting 2024* blijft binnen eerdere besluiten van D&H en is daarmee ter informatie voor het algemeen bestuur.

Deze adviesnota omvat een korte inhoudelijke duiding van de *ontwerpbegroting 2025*, de financiële consequenties voor WSVV en een advies voor de zienswijzereactie op de *ontwerpbegroting 2025*.

Beoogd effect

Samenwerking rond digitalisering en informatievoorziening vindt plaats in regionaal en landelijk verband. Samenwerken is noodzakelijk om de kosten van de digitale transformatie te kunnen delen met meerdere waterschappen en tevens de krapte op de arbeidsmarkt gezamenlijk het hoofd te kunnen bieden. Tenslotte voorkomt samenwerking in de sector het ontstaan van suboptimale oplossingen, die landelijke doelen in de weg staan. Het landelijke samenwerken geven wij vorm doormiddel van de GR-Het Waterschapshuis.

Toelichting begrotingsopbouw HWH

HWH maakt jaarlijks, al zeer vroeg, de begroting voor het jaar daarop. Dit heet de *ontwerpbegroting*.

De *ontwerpbegroting* bestaat uit 4 delen.

- Deel 1 betreft het instandhoudingsdeel van de gemeenschappelijke regeling. Het instandhoudingsdeel betreft de PIOFACH-onderdelen van HWH, waarmee de programma's uit de andere delen van de begroting gefaciliteerd worden. Ook het HWH-vergadercentrum valt onder deel 1 van de begroting. Het algemeen bestuur van HWH is verantwoordelijk voor dit deel van de begroting. Namens WSVV heeft Heemraad Den Hertog zitting in het algemeen bestuur van HWH.
- Deel 2 betreft de programma/project gestuurde begroting. Dit is een operationeel deel van de HWH-begroting. Hiervoor ligt de verantwoordelijkheid op ambtelijk niveau. De opdrachtgeverstafel van HWH (OGT) is hierin het besluitvormende gremium. De OGT wordt gevormd door de secretaris directeuren van alle waterschappen. Dit deel van de begroting verschilt per waterschap. Het wordt beïnvloed door de hoeveelheid producten en diensten waaraan een waterschap deelneemt. De deelname van waterschappen aan de diverse producten en diensten wordt vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Deze worden ondertekend door de secretaris directeuren van de deelnemende waterschappen.
- Deel 3 betreft projecten met derden zoals het informatiehuis water (IHW), de gezamenlijke inkoop van beeldmateriaal (luchtfoto's) en het maken van de Actueel Hoogtestand Nederland (AHN). Dit zijn trajecten die met meerdere overheden worden gedaan. HWH verzorgt hiervoor de centrale financiële afhandeling.
- Deel 4 betreft projecten die nog niet zijn goedgekeurd via een getekende dienstverleningsovereenkomst.
Deze projecten worden al wel verwacht maar deelname van waterschappen en precieze startmomenten zijn, bij het opmaken van de begroting, nog niet vastgesteld. Deze projecten maken daarom nog geen officieel deel uit van de begroting deel 2 of 3. Ze zijn ter indicatie van de bijkomende kosten al wel benoemd, zodat waterschappen hier al wel op kunnen voorsorteren in de eigen begrotingen. Deze projecten worden na de ondertekening van een DVO verwerkt in de *geactualiseerde begroting*, die kort voor de start van een boekjaar verschijnt.

Ontwerpbegrotingen worden ter zienswijze voorgelegd aan de deelnemende waterschappen.

Waar de *ontwerpbegroting* ruim een jaar voor het betreffende boekjaar wordt opgeleverd, wordt kort voor de start van een boekjaar een eerste begrotingsaanpassing opgesteld. Dit zijn de zo geheten *geactualiseerde begrotingen*. De *geactualiseerde begrotingen* zijn feitelijk de *ontwerpbegrotingen*, aangevuld met alle projecten en programma's uit deel 4 waarvoor een DVO is afgesloten. Hierdoor stijgt een *geactualiseerde begroting* altijd ten opzichte van de *ontwerpbegroting*. Waterschap Vallei en Veluwe houdt met deze ontwikkelingen rekening door *ontwerpbegrotingen* altijd met een opslag (stelpost) op te nemen in de eigen begroting.

Geactualiseerde begrotingen worden alleen ter zienswijze aangeboden als deze ook mutaties bevatten in het instandhoudingsdeel (deel 1).

Duiding begrotingsmutaties in de *ontwerpbegroting 2025*

De mutaties in de ontwerpbegroting zijn dit jaar te categoriseren in drie hoofdonderwerpen:

1. Het projectportfolio HWH voor de primaire processen neemt toe;
2. Samenwerking rond randvoorwaardelijke ICT en beveiligingsprojecten neemt toe;
3. De nieuwe CAO's, uurtarieven voor inhuur en de inflatie/indexatie zorgen voor een stijging in kosten.

Ad1) Het projectportfolio HWH voor de primaire processen neemt toe

De HWH projecten, in deel 2 van de begroting, nemen toe. Dit effect is in eerdere jaren al zichtbaar. Waterschappen werken steeds meer samen in Waterschapshuis verband om de vele ontwikkelingen samen het hoofd te kunnen bieden. Projecten uit vorige jaren worden opgeleverd in beheer bij Het Waterschapshuis en nieuwe initiatieven worden gestart. Voor de *ontwerpbegroting 2025* is dit zichtbaar in een stijging van de diensten en beheer en in de lijst van aangekondigde projecten in deel 4.

Ad2) Samenwerking rond randvoorwaardelijke ICT en beveiligingsprojecten neemt toe

Tot op heden werd de toename van projecten voornamelijk veroorzaakt door het groeiende aandeel van projecten uit de primaire processen. Ook op de ondersteunende software en randvoorwaardelijke systemen is nu een groei in samenwerking gaande. In 2023 is de samenwerking rond de randvoorwaardelijke en ondersteunde processen in een versnelling gekomen. Schaalvoordeel wordt gehaald door gezamenlijk met alle waterschappen licenties in te kopen (Microsoft, Oracle en software-reseller).

Ook wordt geïnvesteerd in een gezamenlijk kennisplatform voor o.a. Microsoft, Cloud toepassingen en architectuur. Hiermee bundelen en delen we kennis voor de sector. Hiermee zijn we in de krappe arbeidsmarkt een interessantere speler van formaat met uitdagende grote projecten.

Het samenwerken helpt de waterschappen steeds meer naar elkaar toe te groeien qua ICT inrichting. Het opzetten van een gezamenlijk security operations center (SOC) wordt door de standaardisatie mogelijk en is dan ook onderdeel van de nieuwe ontwikkelingen die samen met HWH wordt opgezet. Betere beveiliging, bewaking en alarmering worden hiermee mogelijk. Zicht op de dreigingen over de hele sector zorgt dat eerder gealarmeerd kan worden bij afwijkend gedrag in netwerken of systemen van ons of onze samenwerkingspartners.

Ad3) De nieuwe CAO's, uurtarieven voor inhuur en indexatie zorgen voor een stijging in kosten.

De inflatie en CAO/uurtarieven in de markt hebben een sterke invloed gehad in de stijging over alle begrotingsonderdelen heen.

Financiën

Geactualiseerde begroting 2024:

De nu ontvangen *geactualiseerde begroting 2024* blijft binnen eerdere bestuursbesluiten van het waterschap Vallei en Veluwe¹. De geactualiseerde begroting ligt daarmee ter informatie voor aan ons waterschap. De financiële ontwikkelingen in de geactualiseerde begroting 2024 zijn in overeenstemming met de verwachtingen. Deze passen binnen de begroting van ons waterschap.

Ontwerpbegroting 2025:

Waterschap Vallei en Veluwe heeft in de meerjarenbegroting voor 2025 reeds €2.027.440 begroot voor bekostiging van Het Waterschapshuis. Volgens de *ontwerpbegroting 2025* zullen de kosten voor waterschap Vallei en Veluwe €2.074.995 (incl. BTW) bedragen. Dit is exclusief de aankomende projecten en programma's van deel 4 van de begroting. Een eerste schatting van HWH is dat, bij volledige deelname van WSVV aan alle deel 4 projecten en programma's, een extra financiering van ca €300.000 ± 10% (incl. BTW) nodig is. Deze post is nog onzeker, omdat nog geen dienstverleningsovereenkomsten getekend zijn.

De begroting 2025 inclusief de projecten zoals voorspeld in deel 4 overschrijden het binnen WSVV reedsopgenomen bedrag van de meerjarenbegroting. De overschrijding wordt veroorzaakt door enerzijds sterke autonome kostenontwikkelingen als inflatie en personele kostenstijgingen. Anderzijds wordt de stijging veroorzaakt door het succes van het samenwerkingsverband. Hierdoor wordt een grotere hoeveelheid noodzakelijke projecten binnen het samenwerkingsverband gestart, ipv individueel door de waterschappen zelf.

Voorbeelden hiervan zijn o.a. : het oprichten van een sectorbreed Security Operations Centre (SOC tbv centrale monitoring en alarmering ICT-netwerken van waterschappen rond cyberincidenten), Verbeteren Computer Emergency Responce Team Waterschappen (CERT-WM), Verbeteren landelijke informatievoorziening Slim-watermanagement, Het versterken van het werken onder ICT-architectuur.

Voorstel voor verwerking van de ontwerpbegroting HWH 2025

Voorgesteld wordt om de kosten voor 2025 (deel 1 t/m 4) over te nemen in de begrotingscyclus van Waterschap Vallei en Veluwe. Het opnemen van de HWH *ontwerpbegroting 2025* (deel 1 t/m 3) aangevuld met de kosten voor de verwachte extra projecten (deel 4) betekent concreet €2.074.995 + €300.000 = €2.374.995. Dit betekent een verhoging van € 347.555 ten opzichte van de reeds begrote meerjarenraming. Deze verhoging wordt na akkoord van het algemeen bestuur via voorjaarsbrief 2024 en begroting 2025 verwerkt.

¹ De ontwerpbegroting 2024 is op 17 februari 2023, conform de toen geldende organisatieverordening vastgesteld door D&H.

Zienswijze advies:

Op de openbare ter inzagelegging ²van *ontwerpbegroting HWH 2025* zijn geen reacties binnengekomen.

Wij adviseren een zienswijze in te dienen op de *ontwerpbegroting 2025*, bestaande uit twee hoofdonderdelen.

1. Het uitspreken van de steun aan HWH en de hieruit voortvloeiende verplichtingen;
2. Het uitspreken van de zorg over capaciteit bij HWH en daarmee de oproep om nieuwe initiatieven te blijven toetsen op uitvoerbaarheid.

Ad1) Het uitspreken van steun voor HWH en de hieruit voortvloeiende verplichtingen

In de zienswijze procedure is het goed om duidelijk uit te spreken dat wij als waterschappen het niet meer alleen kunnen en dat wij daarom achter het gezamenlijk optrekken via HWH staan. Daaruit volgt dat wij de kostenstijging die hieruit ontstaat logisch vinden om gezamenlijk centraal te investeren en zo te komen tot “minder meerkosten”. De investeringen die anders als waterschap gedaan moeten worden zouden namelijk hoger zijn.

Ad2) Het uitspreken van de zorg rond capaciteit en uitvoerbaarheid

Naast de steun voor het steeds meer centraal oppakken van de groeiende en complexer wordende opgaven is het goed om een aantal zorgen uit te spreken richting HWH.

De ambitie rond ICT opgaven en de samenwerking blijft onverminderd hoog. Daarmee neemt de druk op de capaciteit van Het Waterschapshuis verder toe. Ook voor HWH is het krijgen van goed gekwalificeerd en voldoende personeel een uitdaging. Om vanuit HWH voldoende kennis en capaciteit vast te houden is door het algemeen bestuur van HWH besloten om meer ruimte te bieden om meer vast personeel aan te kunnen nemen binnen HWH. Het bieden van vaste dienstverbanden is een goede methode om personeel langer vast te houden en zo kennis en capaciteit aan de sector te binden.

Het bieden van meer ruimte voor vast personeel is echter nog niet in deze begroting verwerkt. Risico hiervan is dat vast aangenomen mensen, met te specifieke kennis, niet meer passen bij een veranderende opdrachtenportefeuille.

Ook de capaciteit en het absorptievermogen bij de waterschappen zelf is steeds vaker een risico. Het inhoudelijk blijven toetsen van nieuwe initiatieven op noodzaak en uitvoerbaarheid voor de sector blijft daarom ook cruciaal.

² De begrotingen van gemeenschappelijke regelingen dienen verplicht, door de deelnemers van een GR, openbaar ter inzage gelegd te worden. Dit gebeurt op www.officielebekendmakingen.nl.

Op basis van bovenstaande wordt voorgesteld om Het Waterschapshuis mee te geven dat:

- a. het waterschap blij is met een sterke partner in de sectorbrede aanpak van groeiende en complexer wordende opgaven rond ICT en beveiliging.
- b. het waterschap steunt dat de financiële verplichting richting HWH groeit door meer centraal beleggen van opgaven die anders lokaal opgepakt en gefinancierd moeten worden.
- c. het waterschap de zorg uitspreekt ten aanzien van de realisatie van lange termijn opgaven, door een te kort aan capaciteit bij HWH en de waterschappen.
- d. het waterschap oproept terughoudend te zijn met het aangaan van nieuwe dienstverleningsovereenkomsten buiten de, in de 4 begrotingsdelen, voorziene projecten.
- e. het waterschap oproept om het uitbreiden van vaste personele capaciteit, bij het waterschapshuis, goed te blijven toetsen op noodzakelijkheid en behoud van flexibiliteit.

Deze 5 zienswijzepunten zijn verwoord in een concept zienswijze brief die met deze advies nota ter besluitvorming voorligt.

Vervolg en Monitoring

Na instemming met het adviesvoorstel door het AB wordt door WSVV voor 15 maart 2024 de bijgevoegde zienswijzebrief op de *ontwerpbegroting 2025* ingediend bij HWH. Op basis van alle ontvangen zienswijzen wordt door HWH voor 29 maart 2024 een reactienota geschreven. De begroting, inclusief zienswijzen en reactienota, wordt in de algemeen bestuur vergadering van HWH van 25 april 2024 behandeld. Het algemeen bestuur van HWH stelt uiteindelijk begrotingen vast. Heemraad Den Hertog heeft namens het waterschap Vallei en Veluwe zitting in het algemeen bestuur van HWH.

Binnen Vallei en Veluwe wordt de *ontwerpbegroting 2025* met de voorgestelde stelpost opgenomen in de voorjaarsbrief 2024. De uiteindelijke begroting HWH 2025 wordt in januari 2025 kenbaar gemaakt door HWH d.m.v. de "*Aangepaste begroting 2025*". Eventuele afwijkingen t.o.v. dit advies worden via de MARAP en BURAP-procedures verwerkt in de financiën van ons waterschap. Indien deze aanpassingen betrekking hebben op het instandhoudingsdeel van HWH, worden deze wijzigingen opnieuw ter zienswijze voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Advies commissie

Als besprekstuk agenderen voor het AB van 4 maart 2024.

Bijlagen

- Bijlage 1. Brief hWh zienswijze ontwerpbegroting 2025 20231219
- Bijlage 2. Ontwerpbegroting 2025 bijlagen
 - a. AB Gr HWH voorstel ontwerpbegroting 2025 20231221
 - b. hWh ontwerpbegroting 2025 versie zienswijze 20231221
- Bijlage 3. Geactualiseerd begroting 2024 bijlagen:
 - a. AB Gr HWH voorstel geactualiseerde begroting 2024 20231221
 - b. hWh begroting geactualiseerd 2024 20231221 t.b.v. waterschappen
- Bijlage 4. Concept zienswijzebrief vanuit Waterschap Vallei en Veluwe
- Bijlage 5. Informatienota naar aanleiding van commissievragen d.d. 12-02-2024

Ondertekening

Dijkgraaf en heemraden

drs. ing. K.A. Blokland
secretaris

mevrouw mr. S.H.M. Ornstein MCPm
dijkgraaf

Besluit